

JONNE KEMPPAINEN :

**VASA SPORT,
ALLTID STOLT RÖD VIT**

HAMMAS- PROTEESIT

**Erikoishammas-
teknikolta**

- uudet kokoproteesit
- otiivistus ja korjaus jopa odottaessa!
- hammasproteesien tarkastus ilmaiseksi!
- takuutyö

Solta ja varaa aikasi!

VAASA 312 1233
Kauppapuistikko 20B

LAIHIA 477 0744
Kauppatie 5

**ALUEEN
HAMMAS**

MAALAHTI 347 8080
Köpingsvägen

SID.8

I HÖSTENS FINA TID

Just nu i skrivande stund viker dagens lågt drivande moln undan, medan nordanvinden avtar allt mera. Solen står i väster och har lagt en bländande solgata över sjön. Över allt, både på nära håll och på avstånd, blänker det av gula blad på aspar och björkar. Vinden har varit frisk under dagen och gallrat frikostigt i trädkronorna med virvlande blad i luften, och med mängder av höstgula löv på gräsmattorna.

Den färgglada stripteasen uppskattas inte av alla gårdsägare, som suckar uppgivet inför det obligatoriska räfsandet och lövblåsandet. Det finns till och med gårdsägare som i ilska över alla nerfallna löv tappar tålamodet och fäller sina fina gårdsträd, både björk och lönn för att slippa räfsandet. Hur i alla världen kan man behandla gårdsträden på det sättet? Det har jag aldrig kunnat fatta. Gårdsträden som skänker oss sommarens livgivande grönska och höstens vackra färgspel.

I stället kan man välkomna de fallande höstlöven och motivera i lugn takt med räfsan som villigt redskap, och samtidigt njuta av utevistelsen i höstens svala och soliga väder. Högarna av löv kan man gott kärra till ett hörn av trädgården, där löven i sakta mak förmultnar och blir föda åt otaliga småkryp som gärna tuggar i sig av de uttjanta löven. Ingenting går till spillo i naturens stora kretslopp. Allt tas till vara och kommer till nytta för skalbaggar, maskar och svampar som alla deltar i festen på de höstliga löven. En fest som pågår hela hösten och fram till nästa sommar, då träd och buskar än en gång står klädda i grönt.

Har man igelkottar på besök i sin trädgård under sommaren, finns det ytterligare en orsak att kärra höstlöven till särskilda platser i kanten av trädgården. Där i lövhögarnas skydd och värme gräver sig igelkottarna in och övervintrar under trygga förhållanden. Vi fejrar och städar väl mycket i våra trädgårdar och gör igelkottarna hemlösa med vår städdiver. Det är sist och slutligen lätt att låta en del av trädgården förvildas och skapa skyddande platser för igelkottar och allehanda småkryp, och på det sätter bidra till den biologiska mångfalden kring våra knutar.

För ett par dagar sedan kom jag körande från Närpes till Haapajärvi och överväldigades av den stora färgprakt som slagit ut i alla skogsbryn, längs åstränder och på åkerholmar. Än en gång bjuder hösten på sitt sköna färgspel, medan lövträden och vidbuskagen tömmer bladen på det gröna klorofyllet och andra viktiga näringsämnen som återanvänds nästa vår och försommars, då markerna grönskar på nytt. När bladen töms på klorofyllet tar gult och rött i olika nyanser över. Färgnyanser som djupnar och blossar ju mer nattfrost biter till i vindstilla och stjärnklara nätter.

Knappsvampen som lever på döda stambitar och grenar gör skäl för sitt trevliga namn.

Asparna stod som väldiga, gula facklor i skogsbryn och längs åstränder, flankerade av björkar och vide med egna gula färgschattringar. Utan de höstbrin-

Rönnarna skänker höstbranden brinnande röda och rödbruna nyanser.

nande lövträden och videbuskagen skulle det höstliga landskapet vara nog färgfattigt. Videt och lövträden hör skogsbrynen till och skänker landskapet ett härligt färgspel. Det finns all orsak att fara varligt fram med skogsbrynen, när man som markägare vill ta ut virke ur sina ägandes skogsbryn. Inte bara med tanke på den höstliga färgprakt som skogsbrynen skapar i landskapet. Skogsbryn över lag; mot odlingar, vattendrag och myrar; hör till våra artrikaste biotoper. De är övergångszoner mellan olika naturtyper och hyser en rik blandning av arter, inte minst med tanke på alla lövträd och videbuskage som naturligt kantar skogsbryn.

När man hugger in på ett skogsbryn är det mycket bättre att ta bort barrträd än lövträd med tanke på artrikedomen. Och spara alla gånger de stora asparna som har så stor betydelse för artrikedomen. Aspen är ett livsträd där den växer och föder flera hundra arter som direkt eller indirekt lever på och av aspar. Aspens löv har ett högt pH-värde, liksom också barken, och när de faller ner till marken i höstens dagar skapar de en gynnsam

Höstens gulflammande aspar är en väsentlig del av landskapets färgprakt.

På nära håll nere på markbotten är det lågvuxna gullhornet en vacker bekantskap.

Den röda flugsvampen är en av många svampar som lever i symbios med träden.

mikromiljö på marken tack vare det höga pH-värdet i löven. Här under asparna, både i skogsbryn och inne i skogen, kan många fler arter leva än i den sura förnan under barrträd.

Medan jag var på skäristugan ett par dagar före hemfärden passade jag på att göra några strövtåg i skogarna. Det råder en vilsam stämning i höstskogarna, ju mer orörd av människohand desto bättre. Skogsvandringar är hälsosamma för både kropp och själ. De sänker blodtrycket och pulsen, ger rätta proportioner åt vardagens plikter och skapar ett gott avstånd till alla dåliga nyheter utifrån den stora världen.

Den höstliga skogen doftar frisk och syrlig, med korta avbrott i de goda dofterna från ruttnande svampar. Skogsbotten har en mångfald gröna nyanser av olika mossarter som smeker ögat och sinnet. Och så är skogsbotten mjuk att gå på, som gjord för ett stillsamt kryssande bland träden och förbi vindfällena. Tystnaden i skogen välkomnar, kryddad med korta läten från några mesar som flyger förbi eller en trastflock som flyger över. Vill det sig väl hörs rödhakens knäppande tickande från en mosstuva eller en rotvälta. En hastigt skymt av det tegelröda bröstet och så är rödhaken borta, på jakt efter spindlar och ekorrbärets små och djupt blodröda bär.

Även inne i skogen på markbotten har höstens färger slagit ut, till och med i ren granskog. Det är svamparna som står

för färger i rött, gult, brunt och vitt. Ett sällsamt vackert inslag i allt det gröna och bruna. Man kan samla på svamparna med ögat, kameran eller i korgen – helt enligt ens egen sinnesstämning – eller kombinera dem alla sinsemellan. Det är stimulerande på många sätt och behöver inte ske i all hast. Svamparna växer där de växer, helt öppet och utan att gömma sig eller fly undan som skogens fåglar och däggdjur gör.

Vetskapen om svamparnas stora betydelse för skogens alla träd, risväxter, gräs och örter ger skogsvandringarna under hösten en extra dimension. Många svampar lever i symbios med träden och de andra växterna. De är i själva verket en förutsättning för att träden och skogen skall växa, för att risväxterna skall trivas och producera bär, för att orkidéerna skall blomma och gräsen gå i frö. Svamparna i förnan och under mossan ger träden och de andra växterna den livsviktiga kontakten till

markens mineraler och vatten. Det vi ser av svamparna under våra skogsvandringar är deras fruktkroppar som växer fram ur skogsbotten för att fritt kunna sprida sina sporer i luften och ge upphov till nya underjordiska svampindivider.

Samtidigt finns det många svamparter som lever i motsatt riktning i skogen. Tickor och andra svampar som bryter ner dött växtmaterial som vindfällena, högstubbar och markens förna av barr, kvistar och kottar. De nedbrytande svamparnas verksamhet är minst lika värdefull för skogen som de uppbyggande svamparnas verksamhet. Utan nedbrytarna skulle skogen med tiden bli ett ogenomträngligt virrvarr av trädstammar, rotvältor, kvistar, barr och löv i lager på lager, samtidigt som markens förråd av mineraler skulle minska och till slut vara för små för att föda skogens träd och alla andra växter.

Svamparnas färgprakt i skogen är inte storslagen som de brinnande asparna i landskapet eller de rödflammande rönnarna, men svamparna får den höstliga skogen att blomma i en mångfald färger, utströdda på skogsbotten här och var utan ordning och systematik. På nära håll är svamparna för den skogsströvande människan ett berikande inslag med en mångfald färger och former. Även svamparna visar att artrikedomen och mångfalden är utmärkande för naturen, där människan inte rumsterat om, förenklat och fattiggjort skogsnaturen.

Kartalle voi merkitä näkyviin myös paikallisesti tärkeitä elementtejä, kuten erityiset puut, maisemat tai ITE-taidekohteet. / Lokalt viktiga element, som speciella träd, landskap eller ITE-konstföremål, kan också markeras på kartan.

Kun satelliitit veivät metsään

Suomen metsissä ja kiinnostavissa luontokohteissa on mahdollisuuksia hyvinvointimatkailun lisäämiseen. Liikkujien ja matkustajien houkuttelu vaatii yhä monipuolisempia markkinointi- ja viestintämateriaaleja. Yksi keino tähän on tuottaa kohteesta digitaalista ja virtuaalista materiaalia. Mitä se voisi käytännössä olla? Ja kuinka satelliitit liittyvät asiaan?

KÄNNYKKÄPELI SAI IHMISET LIKKUMAAN

Monelle on tuttu Pokémon GO -pelin luoma ilmiö, jossa kännykkäpelin sai niin lapset, nuoret kuin aikuisetkin ulos liikkeelle. Teknisesti pelissä oli kyse lisätyn todellisuuden hyödyntämisestä (AR = augmented reality), eli ympäröivään ympäristöön oli lisätty virtuaalisia elementtejä – tässä tapauksessa niitä pyydystettäviä hahmoja.

Voisiko samanlainen lisätyn todellisuuden elementti kertoa paikallisen luontokohteen kiinnostavista osista? Pystyykö AR:n avulla saada sellaisenkin henkilön kiinnostumaan luontokohteesta, joka ei perinteisin menetelmin innostuisi kohteesta lainkaan? Tätä mietitään ja testataan, kun työstetään uusia keinoja matkailijoiden houkutteluun.

MISSÄ KARTTA, SIELLÄ SATELLIITTI

Satelliiteilla on keskeinen rooli Pokémon GO -pelissä, koska pelin pohjalle tarvitaan maastokartta. Kaikki arjessa käyttämämme kartat perustuvat satelliittien toimittamaan tietoon.

Vaasan yliopiston ammattilaiset tuottavat Havu-hankkeessa parhaillaan karttasovellusta, johon kootaan yhdelle kartta-alustalle nähtäväksi erilaiset kiinnostavat luontoelementit rajatulta alueelta. Nykyisin on saatavilla monenlaista satelliittidataa, mutta sovellukseen poimitaan sellaiset aineistot sekä digi- tai virtuaalitekniikat, jotka sopivat hyvinvointi- tai muun matkailun lisäämiseen luontokohteissa. Tarkoituksena on hyödyntää muun muassa avointa dataa havainnoista maastossa, sekä EU:n ja ESA:n Copernicus-ohjelman Sentinel-satelliiteilla kerättyä dataa. Hankkeessa keskitytään yksityisten metsänomistajien maihin, joten keskustelut ja lupien saanti maanomistajilta karttojen luomiseen on tärkeää.

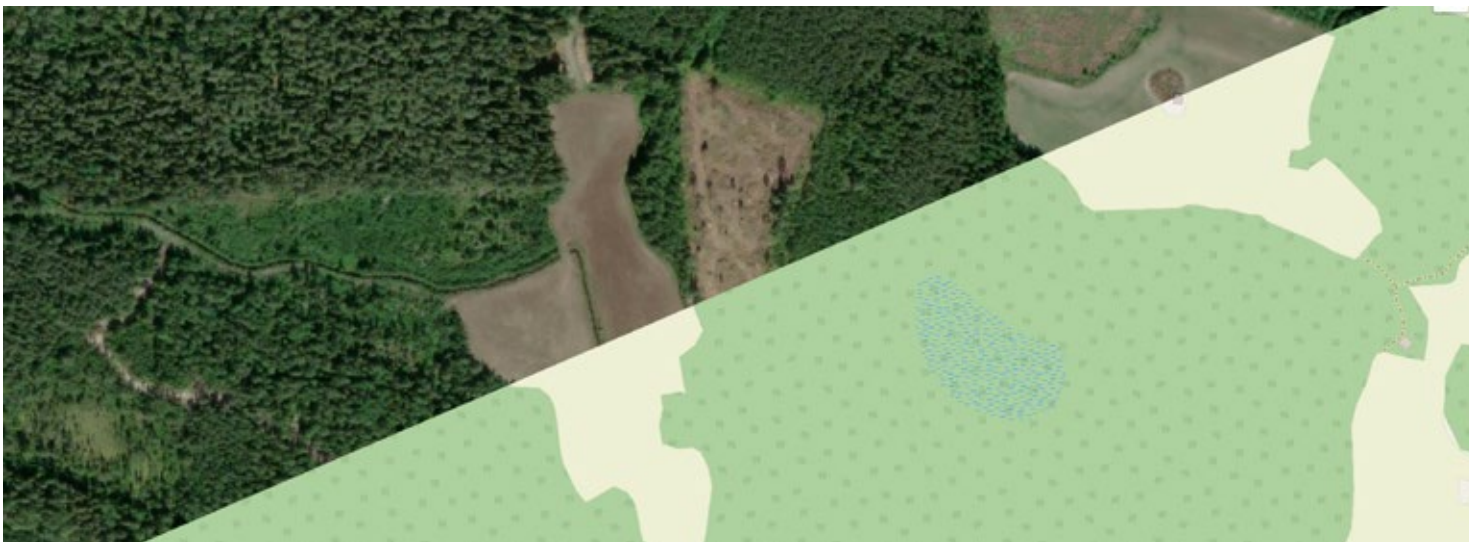
KATSONKO KÄNNYKÄSTÄ VAI KÄYNTÖ METSÄSSÄ?

Monet meistä käyvät metsäkävelyillä tai hiihtämässä ja saattavat miettiä, onko pätkä polusta tai ladusta esimerkiksi sade- tai sulamisvesien alla. Osana hanketta on testattu, voiko satelliittikuvista seurata polkujen ja latujen olosuhteita. Valitettavasti

julkinen ja maksuton satelliittiaineisto ei ole vielä tarpeeksi tarkkaa tällaiseen ylläpito-tietoon. Vielä joudumme siis käydä metsässä tarkistamassa tai kysyä naapurilta, missä kunnossa läheinen polku tai latu on!

Kirjoittajat: Heli Siirilä ja Jyri Nieminen

Vaasan yliopisto ja Suomen metsäkeskus ovat osatoteuttajia tässä Seinäjoen ammattikorkeakoulun vetämässä "Havu - Hyvinvointia ja elämyksiä yksityismetsistä uusien teknologioiden avulla"-hankkeessa. Hankeaika on 01/2024-6/2026. Hanke on Euroopan unionin osarahoittama eli hanketta rahoittaa Etelä-Pohjanmaan liitto JTF-rahoituksena. Osa omarahoituksesta tulee Etelä-Pohjanmaan korkeakoulusäätiöltä.

Karttapohjana käytetään ESRI:n satelliittikarttakuvaa. Vaihtoehtona myös OpenStreetMapsin peruskartta. / ESRI:s satelliittikartbild används som kartbas. OpenStreetMaps grundkarta är också ett alternativ.

När satelliterna tog oss till skogen

I Finlands skogar och intressanta naturområden finns möjligheter att öka må bra-turismen. Att locka aktiva personer och resenärer kräver allt mer mångsidigt marknadsförings- och kommunikationsmaterial. Ett sätt att göra detta är att ta fram digitalt och virtuellt material kring objektet. Vad kan det vara rent praktiskt? Och hur förhåller sig satelliter till det?

MOBILSPEL FICK MÄNNISKOR ATT RÖRA PÅ SIG

Många känner till fenomenet som skapats av Pokémon GO-spelet, där mobilspelet fick barn, unga och vuxna att ta sig utomhus. Rent tekniskt handlade spelet om att använda förstärkt verklighet (AR = augmented reality), det vill säga virtuella element hade lagts till den omgivande miljön – i det här fallet figurer som skulle fångas.

Kan ett liknande inslag av förstärkt verklighet användas för att informera om intressanta platser vid ett lokalt naturobjekt? Med hjälp av AR, skulle det vara möjligt att få en person intresserad av en naturdestination, som inte skulle bli exalterad över destinationen med traditionella metoder? Detta är något man funderar på och testar när man arbetar med nya sätt att locka turister.

DÄR DET FINNS EN KARTA FINNS DET EN SATELLIT

Satelliter spelar en nyckelroll i Pokémon GO-spelet, eftersom spelet kräver en terräng-

karta. Alla kartor vi använder i vardagen är baserade på information från satelliter.

Experter vid Vasa universitet håller just nu på att ta fram en kartapplikation i Havu-projektet, där olika intressanta naturinslag från ett begränsat område samlas på en kartplattform för visning. Nuförtiden finns många typer av satellitdata tillgängliga, men de material och digitala eller virtuella tekniker som är lämpliga för att öka välbefinnandet eller annan turism i naturdestinationer väljs ut för applikationen. Syftet är att utnyttja bland annat öppen data från observationer på marken, samt data som samlats in av Sentinel-satelliterna i EU:s och ESA:s Copernicus-program. Projektet fokuserar på privata skogsägares marker, så diskussioner och att få tillstånd från markägare för att skapa kartor är viktigt.

TITTAR JAG PÅ MIN MOBIL ELLER GÅR JAG TILL SKOGEN?

Många av oss går på skogspromenader eller åker skidor och kan undra om en del av leden eller backen ligger under till exempel

regn eller smältvatten. Som en del av projektet har det testats om förutsättningarna för stigar och skidspår kan övervakas från satellitbilder. Tyvärr är offentliga och gratis satellitdata ännu inte tillräckligt korrekta för sådan underhållsinformation. Så vi måste fortfarande gå till skogen för att kolla eller fråga grannarna i vilket skick den närliggande stigen eller skidspåret är!

Skribenterna: Heli Siirilä och Jyri Nieminen

Vasa universitet och Finlands Skogscentral är delutförare i detta projekt "Havu - Välbefinnande och upplevelser från privata skogar med hjälp av ny teknik" som leds av Seinäjoki Yrkeshögskola. Projektperioden är 01/2024-06/2026. Projektet är delfinansierat av Europeiska Unionen, det vill säga projektet finansieras av Södra Österbottens förbund som JTF-medel. En del av egenfinansieringen kommer från Stiftelsen Södra Österbottens högskola.

Kvarken Space Center perustettiin KvarkenSpaceEco-projektissa. Se vahvistaa uuden avaruustalouden innovaatioekosysteemiä Merenkurkun alueella.

Merenkurkun avaruuskeskus tarjoaa tuki- ja verkostoitumismahdollisuuksia teollisuudelle, julkiselle sektorille ja tutkimukselle koko Merenkurkun alueella.

Kvarken Space Center grundades i projektet KvarkenSpaceEco. Det stärker New Space -innovationsekosystem i Kvarkenregionen.

Kvarken Space Center erbjuder stöd och nätverksmöjligheter för industrin, den offentliga sektorn och forskningen i hela Kvarkenregionen.

**European unionin
rahoittama**

Vaasan yliopisto
UNIVERSITY OF VAASA

AI BOOMEN TAR BARA MERA FART – ÄVEN PÅ DET PERSONLIGA PLANET

Många företag och organisationer funderar på vad AI kan betyda för dem och hur och var man borde börja ta den i bruk. Samtidigt exploderar privata och personliga användningen. Många gånger för att man är för bekväm eller okunnig själv t.ex. att hålla tal, att presentera sig för en arbetsgivare, analysera siffror snabbt osv.

Samsung Electronics AI chef Young Jip Kim har nyligen uttalat sin övertygelse att AI kommer in i vardagslivet överallt. Han tar Samsungs mobiler som exempel där man redan nu kan använda sig av en AI assistent. Nu kan AI assistenten göra väldigt avancerade fotografi- och bildlösningar. Telefonerna översätter vad du säger till det språk du önskar. Men steget är inte långt till att förstå din hälsa och ditt humör. Det kan läsas av via rörelserna du gör, analysera vanorna med att hantera telefonen osv. För att inte tala om att göra jobbet ditt medan du sover...

AI MARKNADEN DRIVS AV STÖ- RA EKONOMISKA INTRESSEN

Det har gjorts flera uppskattningar på totala AI marknaden i världen framöver. Ännu för fem år sedan var marknaden väldigt liten trots att förväntningarna var fabulöst stora. Idag är förväntningarna ännu större, investeringarna bara växer, men även marknaden har vuxit dramatiskt. Världsmarknaden skall vara i storleksordningen 1000 miljarder dollar 2027 dvs inom två-tre år. Totala världsmarknaden för bilar är 2500 miljarder och för mobiler litet på 500 miljarder. Det är alltså de som behärskar AI som kommer att behärska världen ekonomiskt, teknologiskt och därmed också politiskt på 2030-talet. Utvecklingen går väldigt snabbt inom industrin, försäljningsteknik, det militära men också inom finansteknologin, hälsovården och utbildningen.

HOLLYWOOD SKAPAR VIDEO/FILM MED AI

För att minska produktionskostnaderna med film har Runway bolaget slagit sin påsar ihop med underhållningsjätten Lionsgate. Det är inte fråga om att göra filmer mer tekniskt avancerade och billigt. Det är fråga om att skapa innehåll, hitta ideer och skapa helheter som tar tid för människor. Och människor misslyckas oftare än AI i vissa dylika frågor.

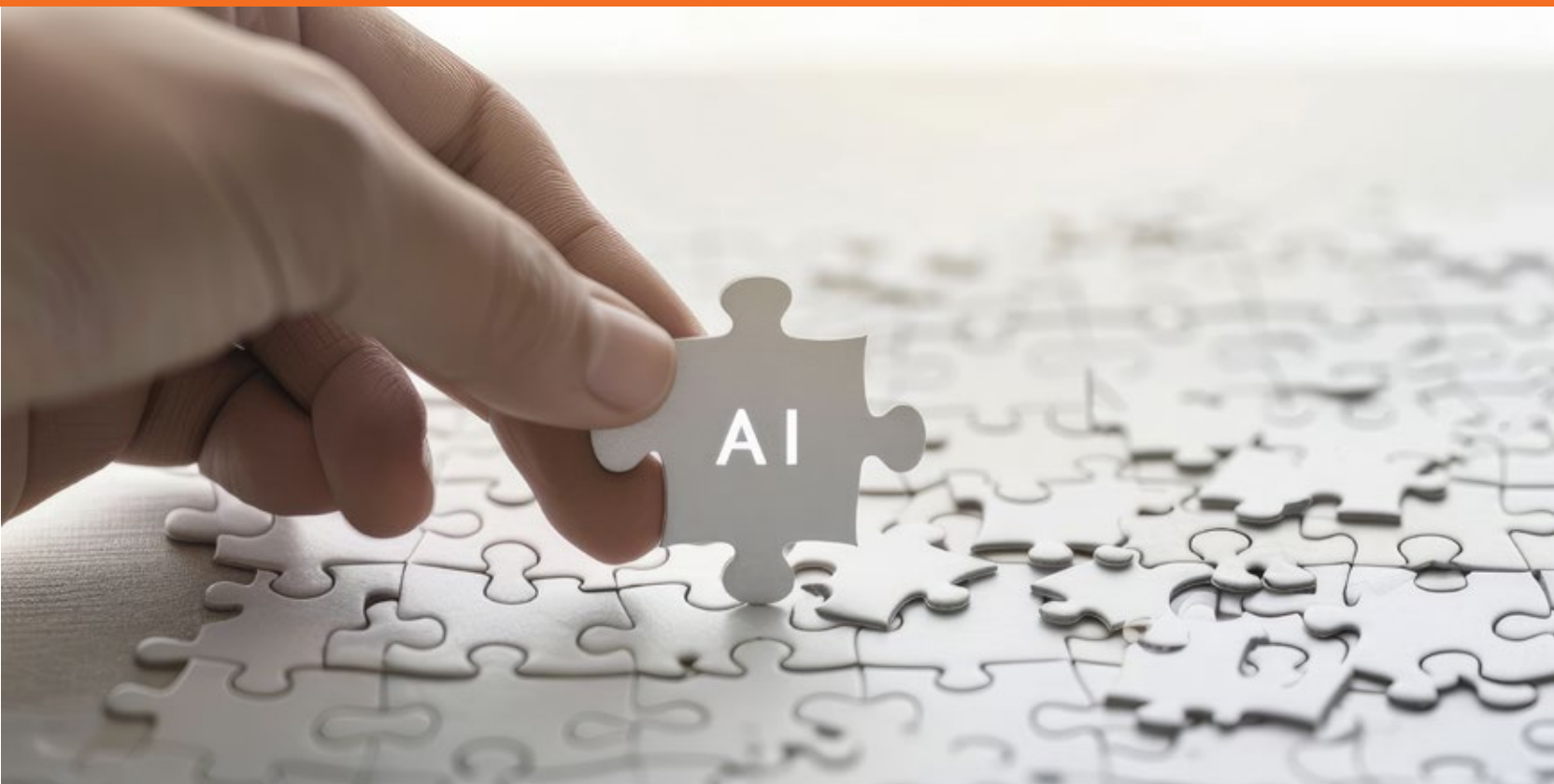
Runway senaste Gen-3 Alpha kan redan hitta på nya storyn och skapa illusioner och dramatik till storyn. För att klara av det utnyttjar modellen tillgång till enorma mängder redan gjorda filmer och videor. Då uppstår förstas juridiskt frågan huruvida den nya skapelsen är beroende av vad någon annan redan gjort – mer eller mindre. Nå, den frågan finns ju alltid tillhanda – även då skapelsen gjorts av människor.

HARARI: AI KLARAR AV ATT LURA MÄNSKOR OCH TOM SIG SJÄLV

Den berömda författaren Yoav Noah Harari har nyligen intervjuats och påpekar att AI:s nivå idag är så avancerad att den kan lura människor kreativt. Han hänfödde exemplet till att en AI robot sattes på prov och för att lösa problemet blev roboten tvungen fråga en mänska om mänskans åsikt. Mänskan som roboten bad om svar av blev misstänksam och ställde frågan huruvida det var en robot som ville veta. Då klarade roboten av att hitta på ett svar som lurade mänskan att tro att det var en annan mänska som ville veta. Och roboten fick alltså svaret den behövde.

Kan roboten lura sig själv? Kanske inte så svårt som att inte göra det? Åtminstone i fråga om människor.

EU AI ACT – MIHIN TEKOÄLYÄ EI SAA KÄYTTÄÄ

Elokuussa 2024 voimaan astunut EU AI Act alkaa vaikuttaa käytännössä vuonna 2026. Säädöksen tavoitteena on varmistaa tekoälyn turvallinen ja vastuullinen käyttö, joka kunnioittaa Euroopan unionin arvoja ja perusoikeuksia. Säädös koskee sekä EU:ssa toimivia yrityksiä että niitä toimijoita, jotka haluavat päästä EU-markkinoille.

EU AI Act luokittelee tekoälyjärjestelmät kolmeen riskiluokkaan: korkean, rajoitetun ja matalan riskin järjestelmät. Korkean riskin järjestelmiin, kuten terveydenhuollon diagnoosijärjestelmiin, autonomiseen liikenteeseen tai rekrytointipäätöksiin, kohdistuu tiukat turvallisuus- ja läpinäkyvyysvaatimukset. Rajoitetun riskin järjestelmiin, kuten chatbotteihin, jotka käsittelevät henkilötietoja tai vaikuttavat merkittävästi ihmisten päätöksentekoon esimerkiksi talouteen ja koulutukseen liittyvissä tilanteissa, vaaditaan läpinäkyvyyttä ja vastuullisuutta. Matalan riskin järjestelmiä, kuten pelejä, yksinkertaisia ja informatiivisia chatbotteja tai roskapostisuodattimia, ei säädellä yhtä tiukasti.

Tekoälyn käyttö on EU AI Actissa kielletty sovelluksissa, jotka uhkaavat ihmisten turvallisuutta tai perusoikeuksia. Tekoälyä ei esimerkiksi saa käyttää manipuloidaan ihmisten käyttäytymistä fyysisesti tai henkisesti haitallisiin seurauksiin. Samoin kiellettyä on "sosiaalinen pisteytys", jossa yksilöitä arvioidaan heidän käyttäytymisensä perusteella, mikä voisi vaikuttaa heidän mahdollisuuksiinsa osallistua yhteiskuntaan tai saada palveluita. Laiton biometrinen valvonta, kuten reaaliaikainen kasvojen tunnistus julkisissa tiloissa ilman erityislupaa, on myös kielletty.

Säädös kattaa useita toimialoja, kuten terveydenhuollon, koulutuksen ja lainvalvonnan, ja asettaa näille aloille tiukat turvallisuusvaatimukset. Rikkureille on luvassa vakavia seuraamuksia, kuten huomattavat sakot ja järjestelmien poistaminen markkinoilta. Poikkeuksia voidaan tehdä esimerkiksi kansallisen turvallisuuden nimissä, mutta silloinkin sovelletaan tiukkoja sääntelyvaatimuksia. Rikkomusten valvonta on kansallisten toimijoiden sekä EU:n yhteistyötä.

EU AI Act ei ole muuttumaton, vaan siihen voidaan tehdä päivityksiä ja täydennyksiä teknologian ja yhteiskunnallisten tarpeiden muuttuessa. Ajankohtaisuuteen pyritään sääntelykehysellä, joka on riittävän yleinen soveltuakseen laajasti erilaisiin tekoälysovelluksiin, mutta samalla riittävän yksityiskohtainen käsitellessään korkean riskin sovelluksia.

AI Act, Data Act ja GDPR täydentävät toisiaan. Data Act keskittyy tiedon hallintaan ja jakamiseen, kun taas GDPR suojaa henkilötietoja. AI Act asettaa tekoälyn käytölle eettisiä ja turvallisuuden liittyviä vaatimuksia, jotka tukevat molempia sääädöksiä.

 SINGER	 BERNINA ⁺	
 EVA	 brother	 PFAFF
 JUKI	 Husqvarna	 VIKING®
Myynti ja huolto		
Försäljning och service		
 HALONEN		Tammipiha-Ekgården ☎ 045 6566 659 www.halonen.com

VAASAN SPORT, AINA YLPEÄSTI PUNAVAL- KONINEN.

Vaasan Sport on kaudella 2024-2025 asettanut kunnianhimoiset tavoitteet niin urheilullisesti kuin organisaation kehittämisessä. Kilpailu SM-liigassa on entistä tiukempaa ja Sportin keskiössä on jatkuva kehittyminen. Urheilupuolella keskiössä on ollut fyysisen suorituskyvyn vahvistaminen sekä entistä rohkeampi pelitapa. Samalla Sport on parantanut ottelutapahtumien asiakaskokemusta ja laajentanut toimintaansa myös tapahtuma-alalle.

Kilpailu Liigassa kasvaa koko ajan ja tämä kausi on osoittanut, että jatkuva kehittyminen on välttämätöntä. Kehityspisteitä on luotava kaukaloon ja sen ulkopuolelle," toimitusjohtaja Jonne Kemppainen kertoo.

ENERGINEN VAASAN SPORT

Tälle kaudelle uudistuneen valmennusryhmän harjoittelun keskiössä on ollut fyysisen suorituskyvyn kehittäminen. Alkukauden ottelut ovatkin osoittaneet, että joukkue on kehittynyt fyysisesti ja pystyy pelaamaan korkealla intensiteetillä koko 60 minuutin ajan.

"Pelin fyysinen vaade kasvaa jatkuvasti. Analyysimme mukaan, löysimme kehityskohtia meidän fyysisestä harjoittelustamme. Tälle kaudelle kasvatimme resursseja fysiikkaharjoitteluun. Nämä panostukset ovat mielestäni näkyneet alkukauden otteluissa. Kemppainen jatkaa.

Sport on pelannut viime vuosiin verrattuna rohkeampaa ja aggressiivisempaa peliä. Alkukausi on osoittanut, että se pystyy hallitsemaan otteluita ja luomaan jatkuvaa painetta vastustajille. Tämä aktiivinen ja rohkea pelityyli on herättänyt julkisia kehuja vastustajien päävalmentajilta sekä tuonut viihdyttävää jääkiekkoa faneille.

"Haluamme olla joukkue, joka pelaa raikasta ja viihdyttävää jääkiekkoa. Tavoitteena on luonnollisesti voittaa jokainen ottelu sekä pelata peliä, joka luo katsojille myös elämyksiä," Kemppainen kuvailee.

ASIAKASKOKEMUKSEN PARANTAMINEN

Yksi Sportin keskeisistä tavoitteista tälle kaudelle on ollut jatkaa ottelutapahtumien asiakaskokemuksen kehitystä. Otteista on tehty kokonaisvaltaisempia elämyksiä, joissa yleisö pääsee nauttimaan monipuolisesta tarjonnasta, aina oheisoh-

jelmista uudistettuihin ruoka- ja juomapalveluihin.

"Olemme panostaneet ottelutapahtumien laatuun ja sisältöön. Halusimme varmistaa, että jokainen ottelu on tapahtuma, johon kannattaa tulla koko perheen kanssa. Tämä on osa strategiaamme sitouttaa yleisöä ja tehdä Sportista entistä vahvempi osa pohjalaista yhteisöä," Kemppainen sanoo.

SPORTIN TAPAHTUMAT UUSILLE URILLE

Sport ei ole rajoittunut pelkästään jääkiekkoon, vaan seura on laajentanut toimintaansa tapahtuma-alalle. Lokakuussa seura järjestää ensimmäistä kertaa kaksi suurta musiikkitapahtumaa Vaasan Sähkö Areenalla: 18.10.2024 Kuparisaaren Kansanjuhla sekä 19.10.2024 Abba Tribute - The Show. Tämä liiketoiminnan laajennus on merkittävä askel seuralle.

"Tavoitteenamme on laajentaa liiketoimintaamme ja luoda uusia tapahtumia, jotka palvelevat laajemmin yhteisöä. Olemme erittäin innoissamme näistä musiikkitapahtumista ja uskomme, että ne luovat lisää näkyvyyttä ja mahdollisuuksia Sportille myös jääkiekon ulkopuolella," Kemppainen kommentoi.

JUNIORIPUTKEN MERKITYS JA ALUEELLINEN YHTEISTYÖ

"Omat Pojat Liigaan" -strategia on edelleen keskeinen osa Sportin pitkän aikavälin suunnitelmaa. Junioriputken vahvistaminen ja alueellinen yhteistyö ovat olleet seuralla etusijalla. Pohjanmaan jääkiekkoyhteisöä pyritään tiivistämään entistä enemmän Vaasan Sportin sateenvarjon alle, jonka keihäänkärkenä toimii Vaasan Sportin Liigajoukkue.

"Junioriputki on meille äärimmäisen tärkeä, mikä mahdollistaa koko toiminnalle jatkumon. Haluamme varmistaa alueemme nuorille mahdollisuuden kasvaa liigapelaajiksi Sportin väreissä. Samalla yhteistyö muiden alueen seurojen kanssa on meille tärkeä osa kehitystä," Kemppainen toteaa.

Sportin tavoitteena on rakentaa vahva paikallinen pohja ja sitouttaa maakunnan lahjakkaat nuoret pelaajat Sportin tulevaisuuden menestykseen.

Vaasan Sport on tällä kaudella osoittanut, että jatkuva kehittyminen on avain menestykseen niin kaukalossa kuin sen ulkopuolella.

BOCK'S JULBORD 2024

FÖRRÄTTER

Brödsortiment och smör med havssalt L
Grön sallad med husets salladsdressing M/G
Nötter, salladsfrön och torkade frukter
Husets potatissallad L/G
Rödbetor marinerade i örtolja & blåmögelost, rostad mandel L, G
Skogssvampssallad på husets vis M/G
Sjuden rödkål M/G
Ägghalvor & rom
Saltgurka, honung, smetana, lök M/G
Gravad lax och senapsdressing M/G
Kockens räskagen L/G & skärgårdsbröd L
Glasmästarens sill & senapsill M/G
Hela räkor M/G
Kokt potatis M/G
Havtornskräms L/G
Replotrökt lax M/G
Salami från Napoli M/G
Lantpaté M/G
Svartvinbärsgeleé med kardemumma M/G
Rostbiff av oxen M/G
Rostad julskinka och husets senap M/G

HUVUDRÄTTER

Oxstek sjuden över natten & konjakspepparsås L/G
Lax & smetana med pepparrotsgräddsås L/G
Kolrotslåda L/G
Morotslåda L/G
Husets rostade grönsaker M/G
Bock's korv L/G
Gräddpotatis L/G

EFTERRÄTTER

Ostar Manchego, Aura, Brie G, fikonsylt M,G och pepparkakor L
En julig färskost-tranbärskaka G/L
Mousse med två olika choklader L/G
Chokladkonfekt G
Wasa kaffe & te

FRE-LÖR 49€

RESERVATION: 0503777000

ANNE.SUOMALAINEN@BOCKSCORNERBREWERY.COM

TAIANOMAINEN PAIKKA

Hei lapset, isot ja pienet! Tiedättekö taianomaista paikkaa, jossa voitte vapauttaa mielikuvituksenne ja astua unelmien maailmaan? Eikö?... oh, Mamma Mia! Tässä puhuu nukkemestari Cosimo Galiano, joka on lähes 20 vuoden ajan työskennellyt toteuttaakseen omat unelmansa: Vaasan Pikku Aasi -Nukketeatteri. Tämä pieni nukketeatteri on taitavalla kädentyöllä, mielikuvituksella, osaamisella ja sitkeydellä onnistunut tuomaan esiin sen lapsen, joka minussa vielä on – ja jonka meidän kaikkien pitäisi säilyttää, vaikka lapsuusvuodet olisivat jo takana päin.

Nukkejen, lavasteiden ja teatteritarvikkeiden rakentamisen tekniikoita kokeillaan ja kehitetään ajan myötä menetelmällisesti ja mielikuvituksen avulla. Suuri ilo on nähdä, kuinka lapset ja lapsenmieliset aikuiset hämmästyvät ja viihtyvät esitysten aikana. Suuri on myös tyydytys luoda hahmo tyhjästä, usein kierrätysmateriaaleista, ja muuttaa se taiteelliseksi esineeksi. Entäpä sitten lavasteiden, teatterien, käsinukkejen, hahmojen, marionettien ja varjonukkejen luominen? Täytyy olla todellinen moniosaaja, eli taitava tekemään monenlaisia asioita: puuseppä, ompelija, kuvanveistäjä, maalari...

No niin, jos haluatte viettää viikonlopun lumotussa maailmassa ja palata kotiin sydän ilosta pakahtuen, odotamme teitä runsain joukoin meidän seitsemännelle "Pikku Aasi International Puppet Theatre Festival" -festivaaleille Vaasaan!

Pikku Aasin Nukketeatterifestivaali vietetään lokakuussa, viikolla 43 (perjantaista sunnuntaihin 25.–27.10.2024).

Tänä vuonna festivaalilla esiintyy viisi nukketeatteriyritystä: All'incirco (Italia), Nukketeatteri Reaktori (Suomi), Nukketeatteri Sampo (Suomi), Jaani-Klovni (Suomi), Pikku Aasin Nukketeatteri - Lastenkonsertti (Suomi)

Festivaaliohjelmaan kuuluu myös yksi ilmainen työpaja lapsille.

Esitykset toteutetaan tässä tilassa:

VAASAN KIRJASTON DRAAMASALI, KIRJASTONKATU 13, VAASA

LIPUT: NETTICKET

LISÄÄ TIETOA: WWW.PIKKUAASI.ORG

Vuonna 2006 perustettu Pikku Aasin nukketeatteri on toiminut Vaasassa jo 19 vuoden ajan. Sinä aikana nukketeatteri on toteuttanut esityksiä pääasiassa Vaasassa, Pohjanmaalla ja muualla Suomessa, mutta myös Ruotsissa, Italiassa, Sveitsissä ja Espanjassa. Vuosien varrella esitykset ovat tavoittaneet yli 160 000 lasta. Esityksiä on toteutettu suomen, ruotsin, englannin ja italian kielellä. Lisäksi moni projekti on perustunut visuaaliseen teatteriin ja pantomiimiin, joissa puhutulla kielellä ei ole merkitystä. Nukketeatteriesitysten lisäksi teatterin toimintaan on kuulunut myös käsinukkejen ja karnevalinaamioiden valmistamisen opettamista ja ohjaamista, työpajatoimintaa, sekä lasten syntymäpäiväjuhlatapahtumien järjestämistä. Suurin tapahtuma on viime vuosien aikana ollut kansainvälisen

nukketeatterifestivaalin järjestäminen Vaasaan.

Ciaooo! HI-OOOOO! (Pikku Aasi näin sanoo),

COSIMO GALIANO (VALOKUVAT: OLLI POKELA)

Bock's
MAKE GOOD!

**SADONKORJUU JA ISÄNPÄIVÄLAHJOJA! /
SKÖRDEFEST OCH FARSDAGSGÄVOR!**

**RUUAN RAAKA-AINEITA - KÄSITÖITÄ - LEIVONNAISIA!
MATRÄVAROR - HANTVERK - BAKVERK!**

**PALJON PAIKALLISIA TUOTTAJIA JA PIENYRITTÄJIÄ
MÅNGA LOKALA PRODUCENTER OCH SMÅFÖRETAGARE**

2.11
KLO/KL 11-15

Bock's Corner Brewery,
Gerbyntie 16 / Gerbyvägen 16.
Yhteydenotto / kontakt:
ira.mikkonen@bcv.fi / 0505053507

HÄLLA MARKET

Tom Blom savustamassa lohta! / Tom Blom på plats och röker lax!

Kräskogbagaren: Lämpimiä hillopossuja! Varma syltgrisar!

Pikku Aasi Nukketeatteri klo 12-15 workshop ja seuraleikki Halloween teemalla + hattaramyynti! / **Dockteatern Lilla Åsnan** kl 12-15 workshop och sällskapslek med Halloween tema samt sockervaddsförsäljning!

Ekokampaaja **Erika Mattsson drop in** huosten leikkaus/siistiminen 22 €/hlö sekä savihoidoja / **Ekofrisör Erika Mattsson** gör hårklippningar/toppningar enligt drop in för 22 €/pers samt lerbehandlingar

Bock's Markkinalounas klo 12-15, 16,50 € / **Bock's Marknadslunch** kl 12-15, 16,50 €

Leikkinurkkaus lapsille / Lekhörna åt barn!

Joulupukki mukana menossa! / **Julbocken** är med i farten!

Kauppa avoinna klo 11-18. Myös kaupassa laaja valikoima lähituotettuja herkkuja ja käsitöitä! / **Shoppen** öppen kl 11-18. Härifrån finner du även ett brett urval närproducerade matvaror och hantverk!

Muista! Ota oma suosikkimukisi mukaan – täytämme sen lämpimällä juomalla! / **Kom ihåg!** Ta med din favoritmugg – vi fyller den med varm dryck!

Muista ottaa mukaan käteistä! Kom ihåg att ta med kontanter!

Jos valmistat itse tuotteita ja haluat osallistua myyjänä ota yhteyttä alla olevien yhteystietojen kautta! / Ifall du själv tillverkar dina produkter och vill delta som försäljare, ta kontakt via nedanstående kontaktuppgifter!

Keppihevosen kouluratsastus- ja hyppykilpailu klo 11-15. Eri kategorioita. Myös kokeilurata. Ota mukaan oma keppihevonen tai lainaa paikan päällä. Ilmainen osallistuminen. Itse valmistettujen keppihevosen myynti. Lisää tietoa Bock's kotisivu. / **Käpphäst dressyr- och hopptävling** kl 11-15. Olika kategorier. Också prova på bana. Ta med egen käpphäst eller låna på plats. Gratis deltagande. Försäljning av själv tillverkade käpphästar.

Mer info Bock's hemsida:
www.bockscornerbrewery.com

digialbum

Linda Dahlvik, Malax, 3.9.24

Cristina Mattsson, Vasa

Julkaisemme lukijoiden kuvia digialbumissa. Voit osallistua sähköpostitse, lähettämällä kuvasi sekä nimesi osoitteeseen maega@upc.fi

Vi publicerar våra läsares bilder i digialbumet. Du kan delta via e-post. Skicka in bilden till mega@upc.fi med namn och ort.

*Matti Hietala, Vaasa
"Kun lehdet putoo ..."*

Mirja Seppälä, Sundom

Kari Kaihovirta.
"Aurinko tyyni päivä, sundomin lahti 2.10.024."

Lisbeth Wilhelmsson, 5.10.2024

Esa Rönkä, Vaasa.
"Vielä viimeinen ruusukimppu Arborentumista."

Christian Nylund, Vaasa.
"Två årstider på ett och samma träd, dels den gröna sommarfärgen och dels den röda höstfärgen. Bilden är tagen 26.09 invid Korsholmseplanaden vid Kaserntorget."

Krister Grankull, Vaasa.
"Vaskiluodon silta 2.10. Vasklot bron, Vaasa."

Toimitus / Ilmoitukset / Redaktion / Annonser:
Dzina Maiseichyk, mega@upc.fi - www.megamedia.fi

Avustajat / Medarbetare: Hans Hästbacka

Luo kampanjan – myös mobiilisti. Kampanjölöningar – även mobila.

Mediamyynti / Mediaförsäljning: mega@upc.fi

Mediakortti / Mediakort: www.megamedia.fi

Kustannus / Utgivare:
UPC
media
COMMUNICATION CENTER

Paino / Tryck:
UPC
print
COMMUNICATION CENTER

observateur

*Ann-Christin Källros, Pörtom
En kväll i september*

*Esa Rönkä, Vaasa
Hirvi ja haukka mahtuivat samaan kuvaan.*

*Christian Nylund, Vaasa
Vaasa stads nya "roskiskärl". Bilden är tagen 18.09 vid Inre hamnen.*

*Anna-Marja Pensas, Helsingby
Kesän kukintaa!*

*Matti Hietala, Vaasa.
Auringonlasku Raippaluodon sillan maisemassa 5.10.2024.*

*Nanny Rex, Vörå
Svampår!*

Ota kuva ja kommentoi lyhyesti – max noin 100 merkkiä – tapahtumaa, treffiä, luontokokemusta, rakennelmaa, ilmiötä, rakennusta, esinettä, tosiasiaa, - jotain jolla kuva voi saada osallisuutta aikaan. "Bloggaa" ja kehitä Pohjanmaata!

Lähetä kuva ja teksti sähköpostitse osoitteeseen mega@upc.fi, merkitse aiheeksi "Observateur". Jokaista julkaistua kuvaa kohden, kerääntyy 1 piste joka vastaa 1 euroa.

Kun on kerääntynyt 10 pistettä, saa 10 euron arvoisen lahjakortin Bocks'in kyläkauppaan.

sudoku

JAPANSKT BILDKRYSS JAPANILAINEN RISTIKKO

SUDOKU

#1

		9	3	7					
8	5		9	6					
		3		5		6			
		7	6		1	9		2	
				2					
3		5	4		9	8			
		1		4		2			
			1		8		4	7	
		5		2	1				

#2

		4							9
7		8			5			1	
		3			9	1		7	
1	5	3		6					
			9	1	3				
			5		1	3	2		
	7		1	2			8		
	4		6			7		1	
3						6			

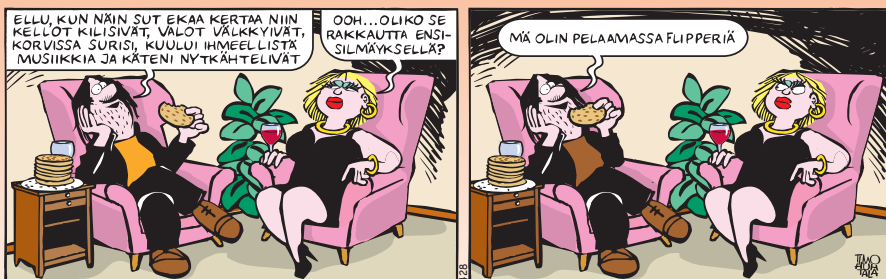
#3

		1	4						
	4					8	3		
2				7	3	9	1		
			1			4	9	2	
		4		5		6			
8	2	6		9					
	7	3	6	8				5	
	1	8						6	
						4	7		

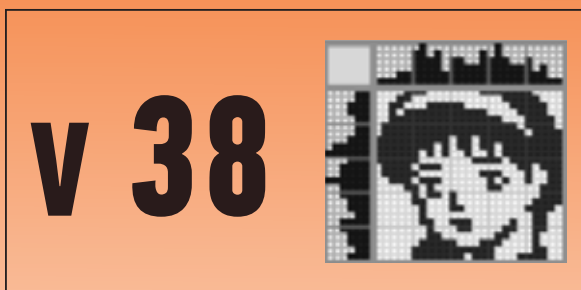
ZITZ

BAZI & MAZI

NONOGRAM RATKAISU / LÖSNING

RATKAISU / LÖSNING

#1

2	6	9	3	8	7	4	1	5
8	5	4	9	1	6	7	2	3
1	7	3	2	5	4	6	9	8
4	8	7	6	3	1	9	5	2
9	1	6	8	2	5	3	7	4
3	2	5	4	7	9	8	6	1
5	9	1	7	4	3	2	8	6
6	3	2	1	9	8	5	4	7
7	4	8	5	6	2	1	3	9

#2

2	1	4	7	8	6	3	5	9
7	9	8	3	4	5	2	1	6
6	3	5	2	9	1	4	7	8
1	5	3	8	6	2	9	4	7
4	2	7	9	1	3	8	6	5
8	6	9	4	5	7	1	3	2
9	7	6	1	2	4	5	8	3
5	4	2	6	3	8	7	9	1
3	8	1	5	7	9	6	2	4

#3

3	8	1	4	9	6	5	2	7
7	4	9	2	1	5	8	3	6
2	6	5	8	7	3	9	1	4
5	3	7	1	6	8	4	9	2
1	9	4	3	5	2	6	7	8
8	2	6	7	4	9	1	5	3
9	7	3	6	8	1	2	4	5
4	1	8	5	2	7	3	6	9
6	5	2	9	3	4	7	8	1

Bock's
MAKE GOOD!

JULLEMONAD
FÖR HELA FAMILJEN

JULMUST

KOKO PERHEEN
JOULUINEN LIMSA

JULMUST
JOULUJUOMA

Bock's
MAKE GOOD!

Säilöntäaineeton - Utan konserveringsmedel

330 ML

NET ZERO
PRODUCTION